

ช่องว่างทางยุทธศาสตร์

อุปสรรคสำคัญในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต.

พันเอก อรรถสิทธิ์ หัสถิธรรม (ตท.๒๕, จปร.๔๐)

รองผู้อำนวยการกองนโยบาย และแผน
กรมกิจการพลเรือนทหารบก

กล่าวนำ

การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ถือได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาที่มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมในทุกๆ มิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติด้านความมั่นคง และมิติด้านการพัฒนา การแก้ปัญหาดังกล่าวถูกขับเคลื่อนผ่านการดำเนินงานตามแผนงานของหน่วยงานราชการ และองค์กรต่างๆ ทั้งในส่วนของพลเรือน ตำรวจ และทหาร ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ ไปจนถึงหน่วยงาน และองค์กรในระดับปฏิบัติการในพื้นที่ ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีนัยสำคัญสูงสุด ในการแก้ปัญหานี้ ก็คือ ความสมดุล และการเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างแผนงานด้านความมั่นคง และแผนงานด้านพัฒนา ทั้งในทางคิง และทางระดับ ความสมดุล และการเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างแผนงานของทั้งสองยุทธศาสตร์ จะสถาปนาให้ปฏิบัติการในการแก้ปัญหานี้ เป็นการปฏิบัติการร่วมในลักษณะการปฏิบัติการร่วมพลเรือนทหาร หรือ การปฏิบัติการร่วมทหารพลเรือน (Civil Military Operation: CMO) การปฏิบัติการร่วมดังกล่าว จะทำให้การบริหารทรัพยากรในการแก้ไขปัญหา เกิดประสิทธิภาพ และจะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายเดียวกัน (Mutual End State) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ภายใต้การทุ่มเทงบประมาณจำนวนนับหมื่นล้านต่อปี ของรัฐบาล เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนานั้น มักจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับ การขาดความสมดุล และการไม่เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กับ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ทั้งเสี่ยงสะท้อนจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในแต่ละระดับ และจากนักวิชาการในสถาบันการศึกษา ทั้งในระดับภูมิภาค หรือ ท้องถิ่น และระดับประเทศ และที่สำคัญที่สุดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา ก็ยอมรับว่า แผนงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้งสอง ยังขาดความสมดุล และยังไม่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในระดับที่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งส่งผลให้ระดับความก้าวหน้าของการแก้ไขปัญหา ไม่เป็นไปตามที่มุ่งหวัง หรือ ยากที่จะกำหนดได้ว่า ปัญหาจะสิ้นสุดเมื่อไร

อาจจะกล่าวได้ว่า อุปสรรคสำคัญต่อบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายของการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ที่มีนัยสำคัญสูงสุด ก็คือ การขาดความสมดุล และการไม่เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กับ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา

บทความ “ช่องว่างทางยุทธศาสตร์ อุปสรรคสำคัญในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต.” เป็นความพยายามอีกความพยายามหนึ่ง เพื่อค้นหาหนทาง อย่างเป็นระบบ ตามหลักวิชาการ เพื่อขจัด หรือ ลดอุปสรรค ที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล และการไม่เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างยุทธศาสตร์ทั้งสอง หนทางที่ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ และถูกนำเสนอในบทความบทนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย ต่อหน่วยงานองค์กร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต.

กรอบในการศึกษาเพื่อค้นหาอุปสรรคต่อการสร้างความสมดุล และการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

การศึกษาเพื่อค้นหาอุปสรรคฯ เป็นการศึกษาในลักษณะ กรณีศึกษา (Case Study) เพื่อตอบคำถาม (Research Question) “อะไรคืออุปสรรคต่อการสร้างความสมดุล และการเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา” ในการตอบคำถามดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาผลการดำเนินการ (Literature Review) ในอดีตที่ผ่านมาของหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้งสอง สำหรับที่มาของแหล่งข้อมูลที่จะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินการในอดีต มาจาก ๔ แหล่ง ดังนี้

๑. เอกสารแผนงานโครงการ และ รายงานผลการดำเนินการ ภายใต้การดำเนินการของ พตท. และ ศอ.บต. ในช่วงปี ๕๐, ๕๑ และ ๕๒

๒. ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งได้จากเจ้าหน้าที่ หรือ กำลังพล ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ในแต่ละระดับ (ยุทธศาสตร์, ยุทธการ, และยุทธวิธี) ทั้งจากหน่วยงานด้านความมั่นคง และหน่วยงานด้านพัฒนา

๓. แหล่งข้อมูลเปิดต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือ องค์กร ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔. ข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมสัมมนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ที่จัดขึ้น โดยหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

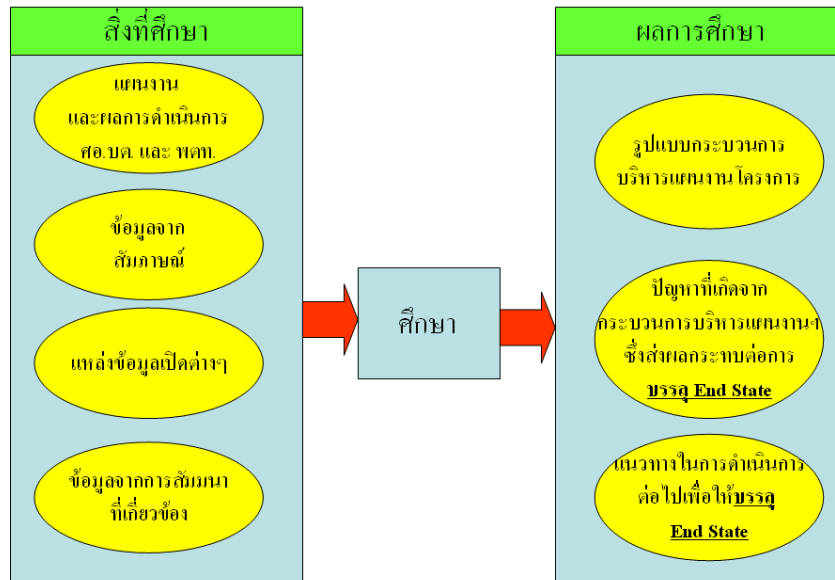
การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังกล่าว ใช้เวลาประมาณ ๗ เดือน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี

ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลข้างต้น ได้ถูกนำมาศึกษา และวิเคราะห์ อย่างละเอียด โดยนำทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Theory) มาเป็นกรอบทฤษฎีในการวิเคราะห์ (Theoretical Framework) ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปสาระสำคัญ ๒ ประการได้ดังนี้

(๑) **สาระสำคัญที่ ๑:** กระบวนการในการบริหารจัดการแผนงานโครงการ (Project Management Process) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่นำไปสู่การเกิดช่องว่างทางยุทธศาสตร์ ซึ่งอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างความสมดุล และเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างยุทธศาสตร์ทั้งสอง

(๒) **สาระสำคัญที่ ๒:** การสังเคราะห์ (Synthesis) แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อกำจัด หรือ ลดช่องว่างทางยุทธศาสตร์ให้เหลือน้อยที่สุด อันจะนำไปสู่การสถาปนาความสมดุล และเกื้อกูลกันระหว่างยุทธศาสตร์ทั้งสองได้อย่างยั่งยืน

แผนภาพที่ ๑ แสดงกรอบในการศึกษา

แผนภาพที่ ๑: กรอบการศึกษา

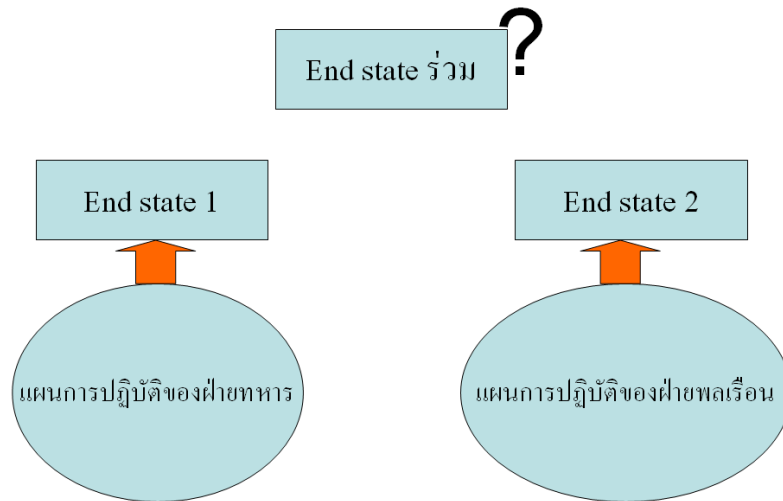
กระบวนการในการบริหารแผนงานโครงการ: ต้นตอของช่องว่างทางยุทธศาสตร์

จากผลการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Theory) ทำให้เห็นปัญหาที่ปรากฏอยู่ในกระบวนการบริหารแผนงานโครงการของ หน่วยที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ขั้นการวางแผนงานโครงการ (Project Planning)

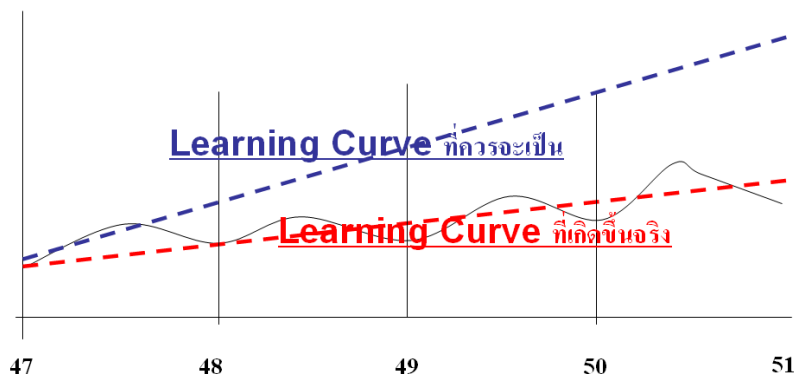
- **ขาดกระบวนการวางแผนร่วมระหว่างฝ่ายทหาร และพลเรือน:** ถึงแม้ว่าในระดับ ยุทธศาสตร์จะมีการกำหนดกลุ่มยุทธศาสตร์ ซึ่งรองรับด้วยกลยุทธ์ต่างๆ และผลลัพธ์ที่ ต้องการ ที่ชัดเจนในระดับยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามสิ่งที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ ก่อนข้างจะมีความเป็นนามธรรมสูง ดังนั้นจึงทำให้หน่วยในระดับที่ต่ำกว่าระดับ ยุทธศาสตร์ ที่แยกกันวางแผนในส่วนของตนเอง อาจจะไม่มีความเป็นนามธรรมในแผน ระดับยุทธศาสตร์ แตกต่างกันไป ความแตกต่างนี้ นี้ อาจเกิดขึ้นจาก ปัจจัยต่างๆ เช่น ระดับความรู้ที่แตกต่างกัน การมองปัญหาที่แตกต่างกัน ลักษณะของผู้นำองค์กรที่แตกต่าง กัน และ วัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบท ของ การ

แก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. นั้น มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง สัมพันธ์กัน ในทุกๆ มิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติด้านความมั่นคง และมิติด้านการพัฒนา ดังนั้น ด้วยวัฒนธรรม การวางแผนแบบแยกการ ในบริบท ที่มีความซับซ้อนสูง จึงทำให้เกิดช่องว่าง และนำไปสู่ การขาดความสมดุล และไม่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ระหว่างแผนงานในแต่ละมิติ ทั้งในทาง ดิ่ง และทางระดับ ขาดลักษณะของการปฏิบัติการร่วมพลเรือนทหาร หรือ การปฏิบัติการ ร่วมทหารพลเรือน

แผนภาพที่ 2: ขาดกระบวนการวางแผนร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

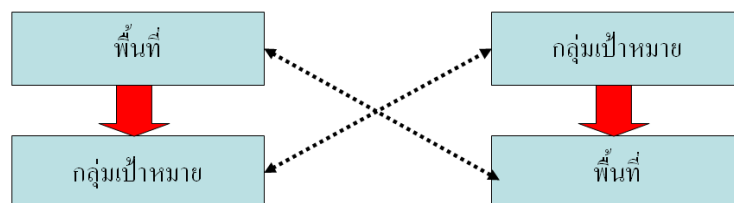
- ขาดฐานข้อมูลในการวางแผนงานโครงการ:** การวางแผนงานโครงการของหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. นั้น มักจะอิงอยู่กับตัวบุคคลเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะไม่มีการจัดเก็บประสบการณ์ หรือ องค์กรความรู้ (Tacit Knowledge) เหล่านั้นไว้อย่างเป็นระบบไว้ในลักษณะฐานข้อมูล ดังนั้นเมื่อมีการสับเปลี่ยนตัวบุคลากร หรือ หน่วย ก็จะทำให้ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ในช่วงที่ปฏิบัติการในพื้นที่ ดิ่ง ไปกับบุคคลนั้น ดังนั้นเมื่อกำลังพล หรือ บุคลากร หรือ หน่วยที่มาสับเปลี่ยน ต้องมารับผิดชอบในการวางแผนเพื่อกำหนดแผนงานโครงการที่จะดำเนินการต่อไป ก็จะขาดฐานข้อมูลองค์กรความรู้ ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติงานเดิม จึงต้องมาเรียนรู้ใหม่ (New Learning Curve) ทำให้การกำหนดแผนงาน โครงการขาดความชัดเจน และความต่อเนื่อง วงรอบเหล่านี้ เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ในกระบวนการวางแผนงานโครงการ ของหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ดังนั้นแผนงานโครงการส่วนใหญ่ จึงให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการได้มาซึ่งงบประมาณ/ทรัพยากร แต่ให้ความสำคัญน้อยมากกับประสิทธิภาพในการสร้างความเปลี่ยนแปลง เนื่องจากขาดฐานข้อมูลในการวางแผนที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

เปลี่ยนคน เปลี่ยนหน่วย ต้องเรียนรู้ใหม่อยู่เสมอ

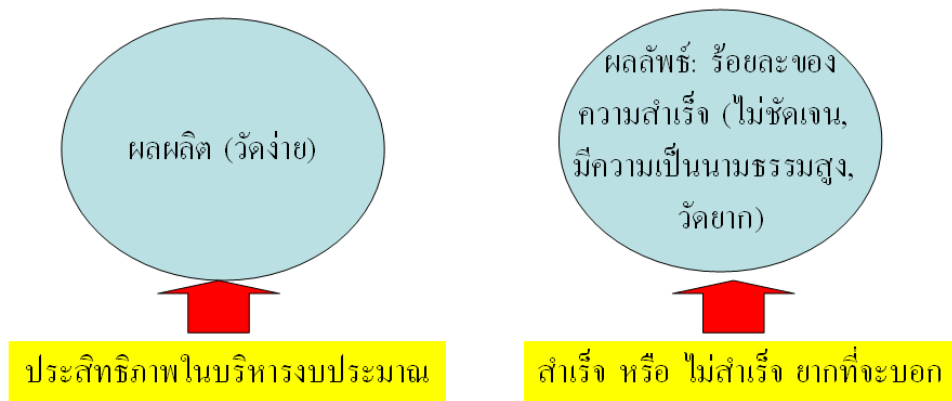
แผนภาพที่ 3: ขาดฐานข้อมูลในการวางแผน ส่งผลให้ Learning Curve ในการแก้ไขปัญหาต่ำ

- ขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยงเป้าหมายเชิงพื้นที่ กับ เป้าหมายบุคคล:** จากผลการวางแผนแบบแยกการ หรือ ขาดการวางแผนร่วมในระดับพื้นที่ ทำให้ไม่เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายพื้นที่ (Geographic) กับ เป้าหมายที่เป็นตัวบุคคล (Target group) เช่น หน่วยงานด้านการพัฒนา มีแผนงานที่ซ้ำซ้อน กับ หน่วยงานด้านความมั่นคง เนื่องจาก หน่วยงานด้านการพัฒนา มองจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ในขอบเขตของจังหวัดเป็นหลัก ดังนั้น ทรัพยากรในการแก้ปัญหาจึงถูกกระจายไปอย่างไม่มีนัยสำคัญในหลายๆ พื้นที่ ของจังหวัด แต่มีบางพื้นที่ ที่มีหน่วยงานด้านความมั่นคง หรือ หน่วยงานด้านพัฒนาอื่นๆ อาจดำเนินการในลักษณะเดียวกัน หรือ คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนของการใช้ทรัพยากร เป็นต้น อีกทั้งอาจจะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ เกิดทัศนคติในทางลบ กับ หน่วยงานราชการซึ่งเป็นผู้ใช้งบประมาณนั้นอีกด้วย

แผนภาพที่ ๔: ขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยง เป้าหมายเชิงพื้นที่ และเป้าหมายบุคคล

- **วัตถุประสงค์แผนงานโครงการค่อนข้างกว้าง ไม่มีจุดเน้น (Focus) และ ขาดการกำหนดดัชนีชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์:** สืบเนื่องมาจาก การขาดการวางแผนร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, การขาดฐานข้อมูลในการวางแผน, และความไม่ชัดเจนในการเชื่อมโยงเป้าหมายพื้นที่ กับ เป้าหมายที่เป็นตัวบุคคล ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักจะกำหนดวัตถุประสงค์แบบกว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมในหลายๆ เรื่อง แต่ขาดจุดเน้น (Focus) ว่าแผนงานโครงการนั้นต้องการจะบรรลุอะไร ความกว้าง และคลุมเครือของวัตถุประสงค์โครงการ นำไปสู่การกำหนดดัชนีชี้วัด ในส่วนของผลลัพธ์ ที่ต้องเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์โครงการในลักษณะคลุมเครือ มีความเป็นนามธรรมสูง ยกที่จะชี้วัด เช่น การกำหนดดัชนีชี้วัดผลลัพธ์ เป็นร้อยละของความสำเร็จ (ซึ่งไม่สามารถให้คำจำกัดความว่าร้อยละของความสำเร็จ คือว่าสำเร็จของอะไร)

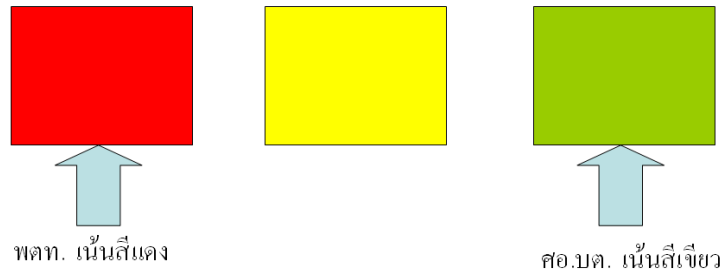
ถ้าหากวัดผลไม่ได้ ก็ไม่สามารถบริหารได้

แผนภาพที่ ๕: กำหนดดัชนีชี้วัดในส่วนของผลลัพธ์ไม่ชัดเจน ทำให้ยากที่จะวัดได้

๒. **ขั้นการดำเนินการแผนงานโครงการ (Project Implementation) และการประเมินผลการดำเนินการ (Project Assessment and Evaluation):** จากการดำเนินการในขั้นตอนการวางแผนงานโครงการนำมาสู่ปัญหาในขั้นตอนของการดำเนินการ และการประเมินผลการดำเนินการ

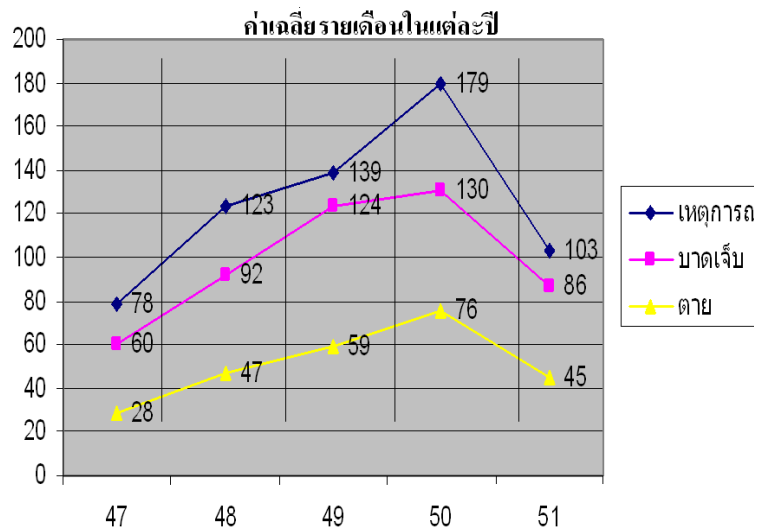
- **การทุ่มทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหาแตกต่างกัน:** จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการวางแผนงานโครงการ จึงนำไปสู่การทุ่มทรัพยากร ที่ขาดความสมดุล และเกือกลซึ่งกันและกัน ยกตัวอย่างเช่น หน่วยงานด้านความมั่นคงจะทุ่มทรัพยากรไปในพื้นที่สีแดง เนื่องจากมุ่งที่จะยุติเหตุร้ายรายวัน แต่หน่วยงานด้านการพัฒนาจะมุ่งพัฒนาในพื้นที่สีเขียวที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้ง่าย ข้อเท็จจริงนี้ชี้ให้เห็นว่า ระบบในการแบ่งพื้นที่ (Area classification) ของหน่วยงานทั้งสอง มีความแตกต่างกัน เนื่องจากทัศนคติในการมองปัญหา

เชิงพื้นที่แตกต่างกัน (ใช้สีแดง, เหลือง และเขียว เหมือนกัน แต่ปัจจัย หรือ ดัชนีชี้วัดที่ใช้เป็นตัวแปรในการแบ่งพื้นที่ (Area Classification) มีความแตกต่างกัน)

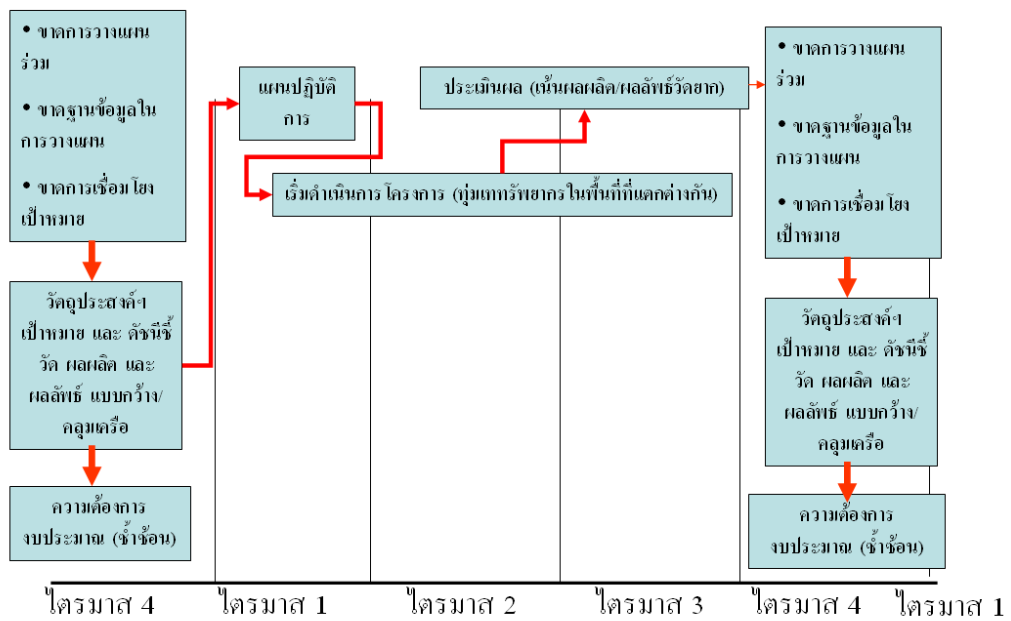

แผนภาพที่ ๖: การท่อมุมเทพพยากรณ์เพื่อแก้ปัญหาที่มีความแตกต่างกัน

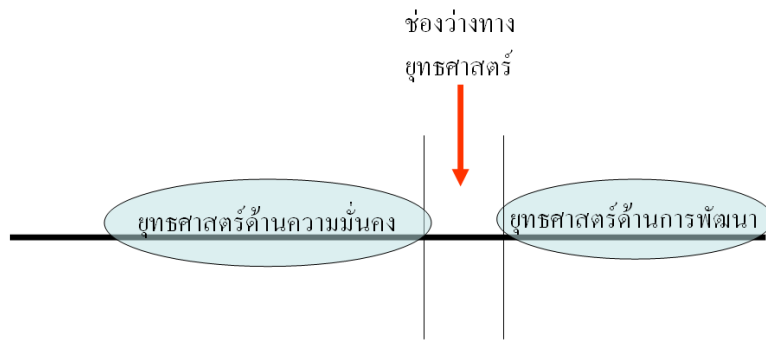
- **เน้นการประเมินผลผลิต แต่การประเมินผลผลลัพ์ ทำได้ยาก:** เนื่องจากแผนงาน โครงการ ส่วนใหญ่ กำหนดดัชนีชี้วัดไม่ชัดเจน หรือ มีความเป็นนามธรรมมากเกินไป จนยากที่จะวัดได้ในเชิงปฏิบัติ ส่วนใหญ่ของเอกสารรายงานผลการดำเนินการ ไม่สามารถตอบได้อย่างชัดเจนว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในแต่ละมิติ หรือ ในแต่ละพื้นที่ได้หรือไม่ อย่างไร แต่สิ่งได้เห็นได้ชัดคือ การนำเสนอในเชิงปริมาณ ว่าทำอะไรมากน้อยเพียงใด ดังนั้นในการประเมินสถานการณ์ ว่ามีความคืบหน้าหรือไม่ อย่างไร จึงนิยมใช้การประเมินผลผ่านดัชนีชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs) เช่น จำนวนเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการประเมินที่ประเมินได้ง่าย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ดัชนีชี้วัดดังกล่าว เป็นดัชนีชี้วัดที่บ่งบอกการเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์เพียงมิติเดียว (Single dimension KPIs) ซึ่งไม่มีหลักประกันใดๆ ที่จะบ่งบอกว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์ร้าย เกิดขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นการประเมินสถานการณ์จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการคาดการณ์ของหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือ ความเห็นของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่ในเชิงวิชาการการประเมินสถานการณ์ที่ตั้งอยู่บนความคิดเห็นส่วนบุคคลนั้น ไม่สามารถแสดงนัยสำคัญใดๆ ได้ว่า เหตุการณ์จะดีขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนา Model ในการประเมินผล ที่มองการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่ผลลัพธ์สุดท้ายให้ได้อย่างมีนัยสำคัญตามหลักวิชาการ ซึ่งจะทำได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ว่าสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปในที่ดีขึ้นในลักษณะที่มีนัยสำคัญ

แผนภาพที่ ๗: การประเมินผลจากดัชนีชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์เพียงมิติเดียว (Single Dimension KPIs)

แผนภาพที่ ๘: กระบวนการบริหารแผนงานโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จขต.

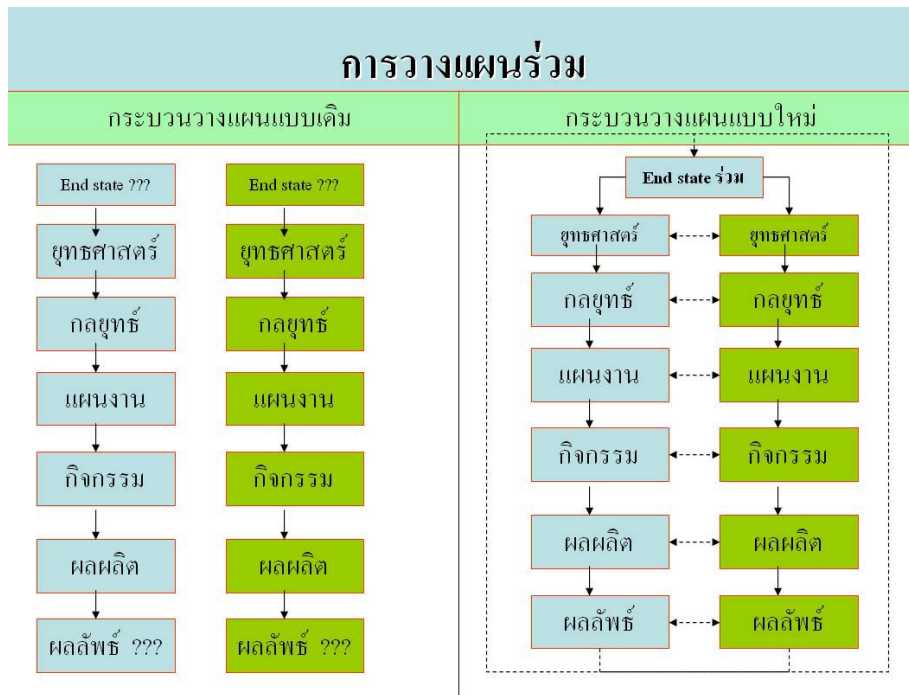

แผนภาพที่ ๕: ช่องว่างทางยุทธศาสตร์อุปสรรคหลักในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จชต.

แนวทางในการจัดปัญหาเพื่อลดช่องว่างทางยุทธศาสตร์

เพื่อเป็นการจัดปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารแผนงานโครงการ ของหน่วยที่เกี่ยวข้อง นวัตกรรมในการแก้ปัญหา ดังต่อไปนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องถูกพัฒนาอย่างเร่งด่วน

- **ปรับวัฒนธรรมในการวางแผนงานโครงการใหม่:** จากการวางแผนแบบแยกการ เป็นการวางแผนแบบรวมการ หรือ วางแผนร่วม ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์, ยุทธการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับพื้นที่ หรือ ยุทธวิธี ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างทางยุทธศาสตร์ทั้งในทางตั้ง และทางระดับ ในเหลือน้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย การวางแผนร่วมนี้ จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายเชิงพื้นที่ และเป้าหมายบุคคล ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้ทรัพยากร (Resource allocation) ทิศทางของการวางแผน ควรจะกระทำในลักษณะ ที่มีการสื่อสารจากระดับพื้นที่ ไปสู่ ระดับยุทธศาสตร์ และจากระดับยุทธศาสตร์ มาสู่ระดับพื้นที่ (Strategic Two-Way Communication) ซึ่งในปัจจุบันจะเป็นการสื่อสารที่ค่อนข้างจะเป็นไปในลักษณะทางเดียว คือ Top Down กล่าวคือ จากระดับยุทธศาสตร์ ไปสู่ระดับพื้นที่

แผนภาพที่ ๑๐: กระบวนการวางแผนร่วมเชิงพื้นที่

- พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านความมั่นคง: เพื่อรวบรวมประสบการณ์ และความรู้ (Tacit knowledge) จากผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ในทุกระดับ และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ใหม่ ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานโครงการในปีงบประมาณต่อไป รวมไปถึงการนำข้อมูลที่ถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ ไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ให้เกิดนวัตกรรมทางด้านความมั่นคงใหม่ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงทั้งในพื้นที่ จชต. และ ในพื้นที่อื่นๆ ในประเทศ สารสนเทศที่เก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ จะทำให้ระดับการเรียนรู้ (Learning Curve) ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งระดับการเรียนรู้จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพ และระยะเวลาในการแก้ปัญหา กล่าวคือ ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาจะเพิ่มขึ้น แต่ระยะเวลาในการบรรลุผลลัพธ์สุดท้าย (End state) จะน้อยลง หรือ รวดเร็วขึ้น
- พัฒนา Model ในการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ที่เป็นมาตรฐาน ด้วยการใช้กรอบสมมุติฐาน และทฤษฎี ทางสังคมศาสตร์ ที่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นว่า แผนงานโครงการ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. สามารถนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการได้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการ

เปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อผลลัพธ์สุดท้ายในพื้นที่หนึ่ง (เช่น หมู่บ้าน) Model ประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ดังกล่าว จะทำให้หน่วยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ร่วมมองปัญหาเชิงพื้นที่ ในทุกๆ มิติ ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะทำให้แนวทางในการทุ่มเททรัพยากรเกิดความสมดุล และเกื้อกูลกันระหว่างยุทธศาสตร์ทั้งสอง ทั้งในทางตั้ง และทางระดับและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ไปสู่กระบวนการวางแผนงานโครงการ ทำให้วางแผนโครงการในอนาคตมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

การพัฒนา Model ประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่

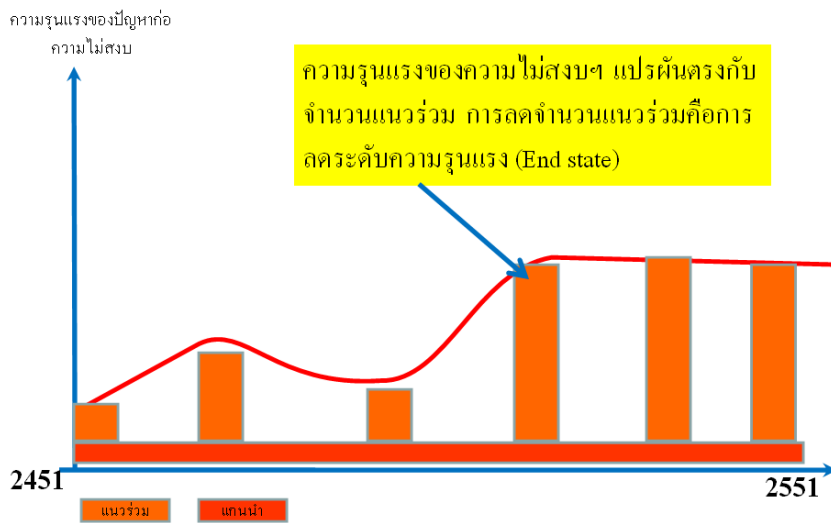
สำหรับการขจัดปัญหาที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ซึ่งก็คือ การเกิดความไม่สมดุล และเกื้อกูลกัน ทั้งในทางตั้ง และทางระดับ ระหว่างยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนานั้น ในบทความนี้ ขอกล่าวถึงเฉพาะการขจัดปัญหาฯ ด้านการประเมินผล ด้วยการพัฒนา Model การประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อใช้ประเมินผลร่วมกันว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิติ หรือไม่ และการเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิตินี้ มีส่วนสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการอย่างไร

Model ประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่นี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้อนข้อมูลย้อนกลับเชิงพื้นที่ โดยจะเริ่มจากการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หมู่บ้านเป็นหน่วยพื้นฐานในการประเมิน (Basic Unit of Measurement) เนื่องจากมีขนาดไม่เล็กไม่ใหญ่เกินไป ง่ายต่อการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวแปรในแต่ละมิติ ซึ่งมีการปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) ระหว่างตัวแปร และตัวแปรเหล่านี้จะถูกนำไปวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ว่า การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรในแต่ละมิติมีผลต่อการลดระดับความรุนแรง หรือ เพิ่มความปกติสุขในพื้นที่นั้น หรือไม่ ผลจากการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ จากระดับหมู่บ้าน จะถูกนำมาเชื่อมโยงกันจะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิติ ในบริบท หรือ ขอบเขต หรือ พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น ตำบล หรือ อำเภอ หรือ จังหวัด เป็นต้น

การพัฒนา Model ประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ดังกล่าวเริ่มต้นด้วยการบูรณาการ (Integrate) ๑ สมมุติฐาน และ ๓ ทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์ เข้าด้วยกัน และ สังเคราะห์ (Synthesis) เป็น Model การประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ๑ สมมุติฐาน และ ๓ ทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์ ดังกล่าวได้แก่

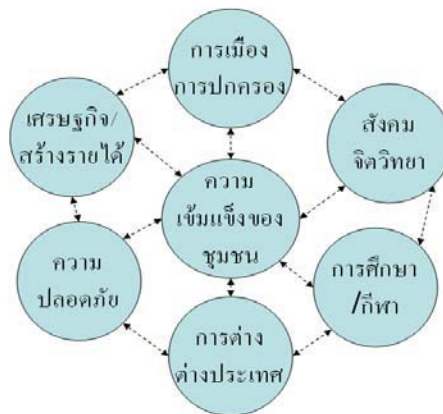
(๑) สมมุติฐานการเกิดขึ้นของความรุนแรงในพื้นที่ จชต. : ในห้วงเวลากว่าร้อยปีมานี้ เกิดความรุนแรงเกิดในพื้นที่ จชต. อย่างต่อเนื่อง ในบางช่วงเวลา เกิดความรุนแรงขึ้นน้อย บางช่วงเวลาเกิดความรุนแรงมาก จำนวนแกนนำ และ แนวร่วมกับแกนนำ เป็นตัวแปรที่มี

นัยสำคัญกับระดับความรุนแรง กล่าวคือ ถ้ากลุ่มแกนนำ มียุทธศาสตร์ที่สามารถเพิ่มจำนวนแนวร่วม ได้มาก ความรุนแรงก็จะมาก เป็นต้น

แผนภาพที่ ๑๑: สมมุติฐานการเกิดขึ้นของความรุนแรงในพื้นที่ จชต.

(๒) ทฤษฎีด้านความมั่นคง (Comprehensive security): ทฤษฎีนี้ กล่าวว่า ความเข้มแข็งของชุมชน หรือ สังคม ก็คือ ผลรวมที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรในมิติต่างๆ เช่น มิติทางการเมืองการปกครอง, มิติทางด้านสังคมจิตวิทยา, มิติทางการศึกษา และวัฒนธรรม, มิติทางด้านความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สิน, มิติทางด้านเศรษฐกิจ และอื่นๆ

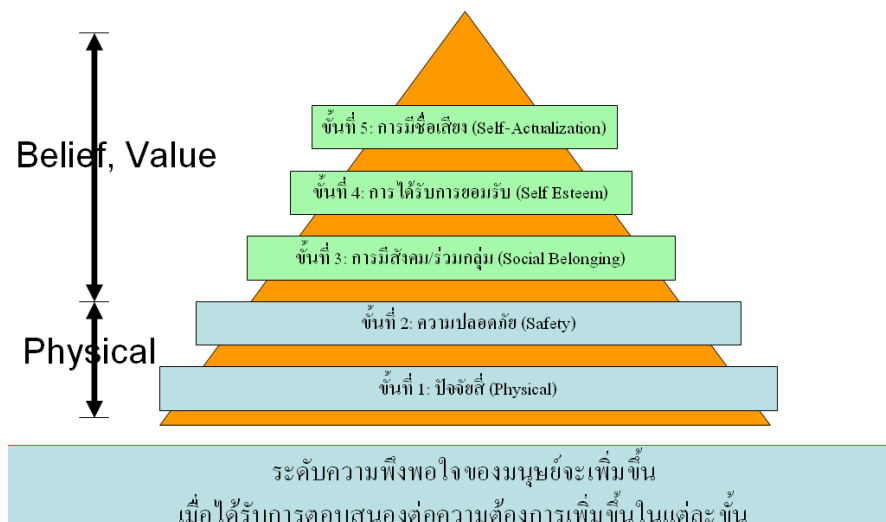

พลังอำนาจแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ และส่งผลกระทบ หรือ เกื้อกูลต่อความเข้มแข็งชุมชน

แผนภาพที่ ๑๒: ทฤษฎีความมั่นคง Comprehensive Security

(๓) ทฤษฎีปิรามิดแห่งความต้องการของมาสโลว์ : ทฤษฎีนี้ กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์นั้น จะเพิ่มมากขึ้น หากได้รับความตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้องในแต่ละขั้น ดังนี้

- **ขั้นที่หนึ่ง:** ความต้องการทางด้านกายภาพขั้นพื้นฐาน (Basic physical needs) เช่น อาหาร, อากาศ, น้ำ, ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
- **ขั้นที่สอง:** ความต้องการทางด้านความมั่นคง/ปลอดภัย (Safety and security) เช่น ความปลอดภัยทางชีวิต และทรัพย์สิน, การมีอาชีพ มีรายได้ เป็นต้น
- **ขั้นที่สาม:** ความต้องการมีสังคม / มีกลุ่ม (Social belonging) เช่น การมีพวกพ้อง ไม่โดดเดี่ยว มีสังคม เป็นต้น
- **ขั้นที่สี่:** การได้รับการยอมรับจากกลุ่ม/สังคม (Self esteem) เช่น การได้ยอมรับถึงความมีตัวตน และมีความสำคัญในกลุ่ม หรือ สังคมหนึ่ง เป็นต้น
- **ขั้นที่ห้า:** การมีชื่อเสียง (Self actualization) เช่น การได้รับการยอมรับ และยกย่อง และได้รับความสำคัญมากกว่าคนอื่นๆ ในสังคม หรือ บริบทนั้นๆ

แผนภาพที่ ๑๓: ทฤษฎีปิรามิดแห่งความต้องการของมาสโลว์

(๔) **ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participation):** ทฤษฎีกล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของคนในสังคม หรือ บริบทหนึ่ง นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ ระดับดังนี้

- **ระดับที่ ๑:** รับรู้แต่ไม่มีส่วนร่วม
- **ระดับที่ ๒:** มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น
- **ระดับที่ ๓:** มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- **ระดับที่ ๔:** มีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- **ระดับที่ ๕:** ให้การสนับสนุน

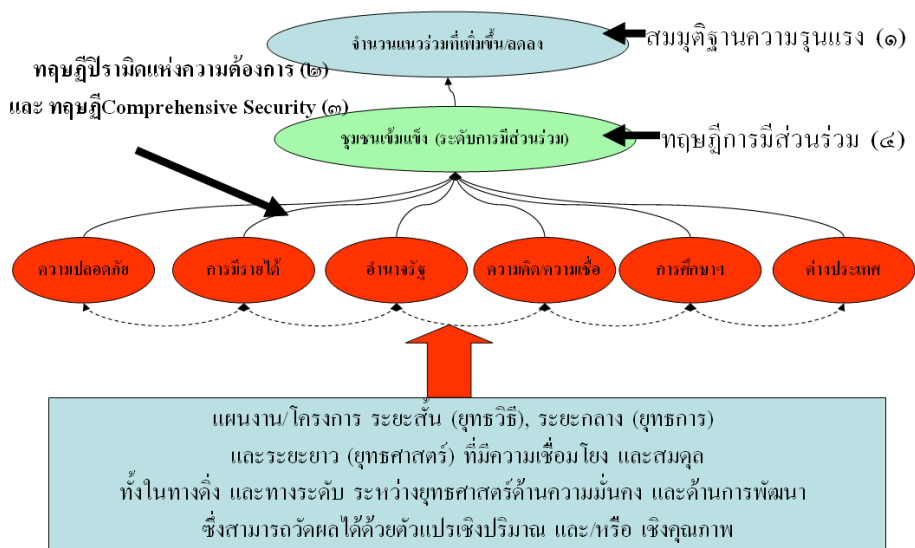

แผนภาพที่ ๑๔: ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

เมื่อบูรณาการ (Integrate) ๑ สมมุติฐาน และ ๓ ทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์ข้างต้น จะสามารถสังเคราะห์ สมมุติฐาน (Hypothesis) ดังต่อไปนี้

“ระดับความรุนแรงของการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. นั้น แปรผันตรงกับจำนวนแนวร่วมฝ่ายก่อความไม่สงบ การลดระดับความรุนแรงฯ ด้วยการลดจำนวนแนวร่วมฝ่ายก่อความไม่สงบ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อระดับความร่วมมือ หรือ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาฯ ระหว่างประชาชนในพื้นที่ กับ ภาครัฐ ถูกยกระดับให้สูงขึ้น (จำนวนแนวร่วมฝ่ายรัฐเพิ่มมากขึ้น) การมีส่วนร่วมดังกล่าว จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถือเป็นจุดศูนย์กลางของการแก้ไขปัญหาฯ เกิดความพึงพอใจในแต่ละขั้นของความต้อการในชีวิต ทั้งความต้องการในมิติด้านความมั่นคง และมิติด้านการพัฒนา ภายใต้อุณหภูมิความเชื่อที่ถูกต้อง ซึ่งความพึงพอใจดังกล่าว เป็นผลจากการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ที่มีความสมดุล และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทั้งในทางตั้ง และทางระดับ ระหว่างแผนงานโครงการด้านความมั่นคง และแผนงานโครงการด้านการพัฒนา ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถร่วมกันประเมินผลได้ทั้งผลผลิต และผลลัพธ์”

จากความสัมพันธ์ของนัยสำคัญที่ปรากฏในสมมุติฐานดังกล่าว ได้ถูกนำมาสร้าง ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Model การประเมินผลเชิงพื้นที่ ดังแสดงในแผนภาพ ต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑๕: Model ในการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่

การพัฒนารูปแบบการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ในเชิงปฏิบัติ

อย่างไรก็ตาม คงจะเป็นการยากที่จะใช้ประโยชน์จาก Model ประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ดังกล่าว โดยตรง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเครื่องมือประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ที่หน่วยงานต่างๆในพื้นที่สามารถนำไปใช้งานได้ในเชิงปฏิบัติ และง่ายต่อความเข้าใจ

หลักการของการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ มีหลักการพื้นฐาน ๔ ประการดังนี้

๑. ใช้หมู่บ้านเป็นหน่วยวัดพื้นฐาน (Basic Unit of Measurement) เนื่องจากหมู่บ้านเป็นพื้นที่ที่ทรัพยากรตามแผนงาน โครงการของแต่ละยุทธศาสตร์ถูกทุ่มเทลงไป ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดในแต่ละมิติ จะเกิดขึ้น ณ หน่วยวัดพื้นฐานนี้ (ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน่วยวัดพื้นฐานที่แตกต่างกัน บางหน่วยงานใช้ จังหวัด บางหน่วยงานใช้อำเภอ บางหน่วยงานใช้ตำบล หรือหมู่บ้าน เป็นต้น ดังนั้นจึงยากที่จะเชื่อมโยง และค้นหาช่องว่างการปฏิบัติได้ยาก) จะทำให้ผู้ประเมินผลสามารถเห็นถึงความสัมพันธ์ หรือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละมิติได้อย่างชัดเจน และมีความเป็นระบบ ถ้าหากหน่วยวัดพื้นฐานมีขนาดใหญ่เกินไป จะยากต่อการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวแปรในแต่ละมิติ การเชื่อมโยงผลการประเมินผลร่วมของหลายหมู่บ้านในแต่ละพื้นที่แห่งเดียว จะทำให้เห็นภาพรวมของการเชื่อมโยงของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิติได้อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ใหญ่กว่าระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้การทุ่มเททรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาในแต่ละมิติเป็นไปอย่างมีระบบ ทรัพยากรไม่เกิดการซ้ำซ้อน และสามารถชี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้

๒. เริ่มประเมินผลจากดัชนีชี้วัดระดับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ (Geographical Strategic KPIs) ที่มีนัยสำคัญสูงสุดในแต่ละมิติ เพื่อจัดประเภทหมู่บ้าน (Area Classification) ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (แผนภาพที่ ๑๖ แสดงรูปแบบฟอร์มการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ที่คณะทำงานประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ จะใช้เป็นเครื่องมือในการวัดความเปลี่ยนแปลงของดัชนีชี้วัดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนงาน โครงการทั้งหมดในแต่ละมิติในพื้นที่นั้นๆ) สำหรับตัวแปรที่ใช้เป็นดัชนีชี้วัดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ: จำนวนประชาชนที่มีงานทำในหมู่บ้าน

๒.๒ ด้านการศึกษา: จำนวนประชาชนที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในหมู่บ้าน

๒.๓ ด้านสังคมจิตวิทยา: ระดับความเข้าใจระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน กับข้าราชการที่มีหน้าที่ดูแลในมิติต่างๆ ในหมู่บ้านนั้นๆ

๒.๔ ด้านต่างประเทศ (ในกรณีที่มีหมู่บ้านนั้นๆ อยู่ติดแนวชายแดน): ระดับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านต่อการแก้ปัญหาในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านนั้น

๒.๕ ด้านการรักษาความปลอดภัย: จำนวนเหตุร้ายรยวอันในพื้นที่หมู่บ้าน จำนวนแกนนำในหมู่บ้าน และ จำนวนแนวร่วมแต่ละประเภท

๒.๖ ด้านการข่าว: จำนวนข่าวสารที่ได้รับจากการประชาชนในหมู่บ้าน

๒.๗ ด้าน IO และ มวลชน: ระดับทัศนคติที่ ประชาชนในหมู่บ้าน มีต่อหน่วยงานในพื้นที่ เช่น พลเรือน ตำรวจ และทหาร เป็นต้น

หมายเหตุ: ดัชนีชี้วัดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ ที่แสดงในบทความนี้ เป็นการกำหนดในขั้นต้น อย่างไรก็ตามในเชิงปฏิบัติ อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม ภายใต้ความเห็นร่วมของคณะทำงานประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่นั้นๆ แต่จะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ

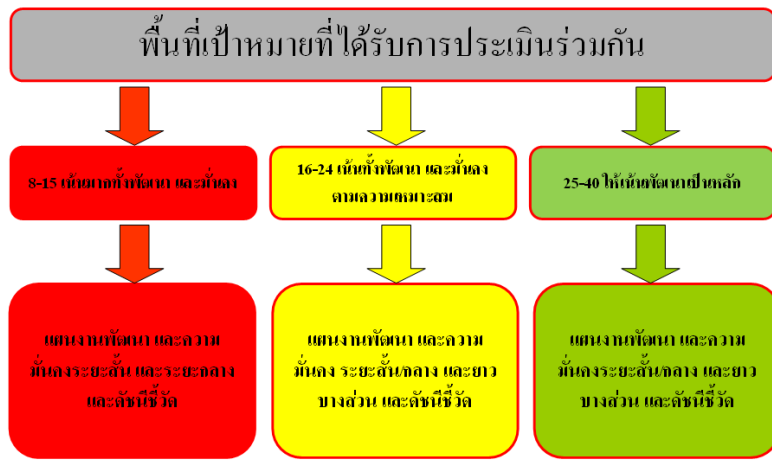
KPIs ระดับ ยศ.เชิงพื้นที่	1	2	3	4	5	คะแนน
จำนวน ประชา. ที่มีงานทำ	X					1
จำนวน ประชา. ที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		X				2
ความเข้าใจระหว่างราชการกับ ประชา. ในพื้นที่			X			2
ความร่วมมือประเทศเพื่อนบ้าน			X			3
จำนวนแนวร่วมแกนนำ		X				2
จำนวนเหตุร้ายรยวอัน	X					1
จำนวนข่าวสารที่ได้รับจาก ประชา.		X				2
ทัศนคติที่ ประชา. มีต่อทหาร		X				2
						15

1=แย่มาก, 2=แ่, 3=ปานกลาง, 4=ดี, 5=ดีมาก

8 - 15 คะแนนที่จัดนา และมันคง, 16- 24 คะแนนที่จัดนา และมันคง, 26-40 คะแนนที่จัดนา

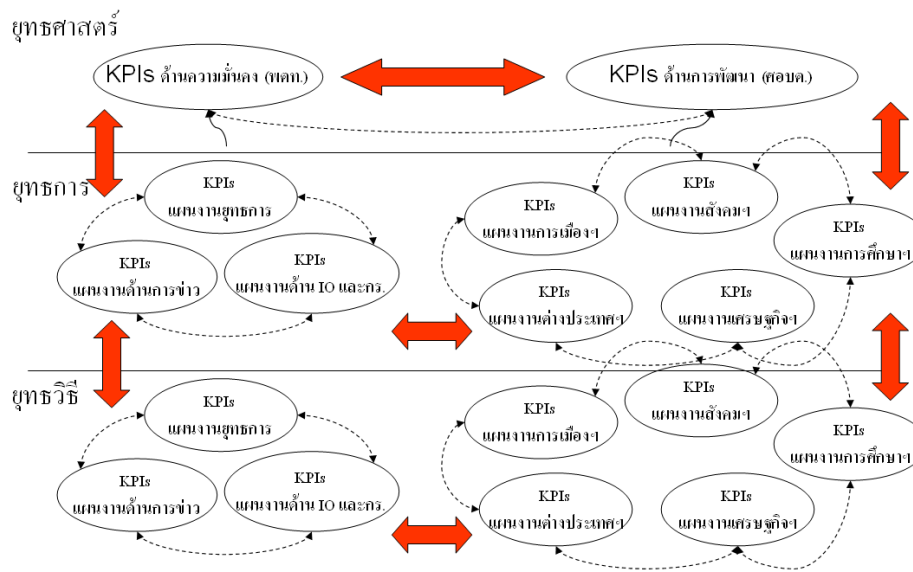
แผนภาพที่ ๑๖: รูปแบบในการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ โดยเน้นที่ดัชนีชี้วัดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๓. การประเมินผลร่วมจะทำโดยคณะทำงานร่วมในพื้นที่ ซึ่งประกอบไปด้วย ประชาชนในพื้นที่ เช่น ผู้นำท้องถิ่น เป็นต้น และ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในพื้นที่ ทั้งในส่วนของพลเรือน ตำรวจ และทหาร การประเมินผลร่วมจะเป็นการประเมินผลร่วมทั้งในส่วนของ การประเมินแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Measurement) และ การประเมินแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Measurement) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแปรที่ถูกกำหนดเป็นดัชนีชี้วัด ในข้อ ๒ โดยคณะทำงานประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ จะทำการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ ตามวงรอบที่เหมาะสม เช่น ทุกๆ ไตรมาส ของปีงบประมาณ เป็นต้น

แผนภาพที่ ๑๖: การกำหนดแผนงาน โครงการร่วมเชิงพื้นที่ ด้วยการใช้อัตราจากการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่

๔. ผลจากการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ จะทำให้หน่วยงานในพื้นที่ (พลเรือน, ตำรวจ และทหาร) เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิติ อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการในแต่ละกลุ่มกลยุทธ์ และกลุ่มยุทธศาสตร์ ที่สำคัญที่สุด ผลจากการประเมินผลร่วมเชิงพื้นที่ จะถูกใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนร่วมเชิงพื้นที่ (ที่ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แผนงานโครงการทั้งหมดในทุกมิติ จะมีความเชื่อมโยง และสัมพันธ์กัน ทั้งในทางตั้ง และทางระดับ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงแผนงานโครงการในแต่ละมิติด้วย ดัชนีชี้วัดของแต่ละแผนงานโครงการ การดำเนินการแผนงานโครงการใดๆ ที่เมื่อดำเนินการแล้ว ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องลงลึกลงไป ในรายละเอียดของแผนงานโครงการนั้นๆ ว่ามีข้อผิดพลาดใด ในนัยสำคัญของแผนงานโครงการ เช่น วัตถุประสงค์โครงการ, วิธีการดำเนินงาน, ดัชนีชี้วัด และอื่นๆ เป็นต้น

แผนภาพที่ ๑๗: การเชื่อมโยงของแผนงานโครงการผ่านดัชนีชี้วัด

สรุป

การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. เป็นการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนสูง ต้องอาศัยการผสมผสานทั้งในส่วนของศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยสหวิทยาการในทุกๆ มิติ เช่น มิติทางเศรษฐศาสตร์, มิติทางรัฐศาสตร์, มิติทางสังคมศาสตร์ และมิติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นิติวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น) และในส่วนของศิลป์ เช่น ประสบการณ์ ของตัวบุคคล/หน่วยที่เกี่ยวข้อง หรือ ลักษณะผู้นำ เป็นต้น

การใช้แต่ศิลป์ หรือ ประสบการณ์ของตัวบุคคล หรือ หน่วย เพียงอย่างเดียว ก็อาจจะแก้ไขปัญหาได้เพียงส่วนหนึ่ง แต่ไม่สามารถตอบคำถามต่อสังคมในแง่วิชาการได้ การใช้แต่ศาสตร์อย่างเดียว ก็จะเป็นการละเลยประสบการณ์ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานจริงๆ ซึ่งก็ถือไปสิ่งที่มีความค่า และไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากทฤษฎี

บทความบทนี้ เป็นบทความที่ผสมผสาน ทั้งในส่วนของศาสตร์ (สมมุติฐาน และทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ และทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ และการกำหนดกลยุทธ์) และ ศิลป์ (ประสบการณ์/องค์ความรู้ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริงของผู้ปฏิบัติในทุกกระดับ) เพื่อค้นหาปัญหาที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาฯ ซึ่งก็คือ “ช่องว่างระหว่างยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กับ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา” การสังเคราะห์ผลการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งถูกนำเสนอในบทความนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จชต. ได้ไม่มากนัก

ประวัติผู้เขียน

- พันเอก อรรถสิทธิ์ หัสดีธรรม (ตท.๒๕, จปร.๕๐)
- รองผู้อำนวยการกองนโยบาย และแผน กรมกิจการพลเรือนทหารบก

การศึกษา

- วทบ.ทบ. (วิศวกรรมโยธา) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- หลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ รุ่นที่ ๘๑
- M.Eng. (CM), Stevens Institute of Technology, New Jersey, U.S.A.
- กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology)